

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **informacja naukowa i bibliotekoznawstwo**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Wrocławski we Wrocławiu

Data przeprowadzenia wizytacji: **11-12 marca 2022 roku**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	27
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	30
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	34
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	36
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	38
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	41

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Piotr Szwedo, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Mariola Antczak, ekspert PKA,
2. dr hab. Małgorzata Kisilowska, ekspert PKA,
3. Katarzyna Bojarska, ekspert PKA reprezentująca studentów,
4. Robert Krzyszczak, ekspert PKA reprezentujący pracodawców,
5. Bartosz Kasiński, sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo prowadzonym w Uniwersytecie Wrocławskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2021/2022. Kierunek informacja naukowa i bibliotekoznawstwo został oceniony przez Polską Komisję Akredytacyjną po raz kolejny.

Aktualnie prowadzone postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia.

Wizytację poprzedzono spotkaniami wewnętrznymi zespołu oceniającego, które posłużyły wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów po lekturze raportu samooceny i zapoznaniu się z załączonymi dokumentami do raportu oraz dodatkowymi informacjami przesłanymi przed wizytacją. Podczas spotkań omawiano kryteria oceny, raport wstępny zespołu oceniającego oraz formułowano dalsze pytania i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć prowadzonych online na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, praktyk zawodowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się najistotniejsze spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia kompleksowej i wyczerpującej oceny kryteriów w powierzonym zakresie oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Nauki o komunikacji społecznej i mediach	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	80 godzin praktyk zawodowych 3 punkty ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	102	18
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2050	2050
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	177	177
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	165	165
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	71	71

Nazwa kierunku studiów	informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	
------------------------	---	--

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	Nauki o Komunikacji Społecznej i Mediach	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	30 godzin praktyk 1 punkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- biblioteki cyfrowe, - biblioteki w społeczeństwie wiedzy, - biblioteki publiczne i szkolne, - prasa w systemie komunikacji społecznej, - infobrokering, - cyfrowe dziedzictwo kultury, - zarządzanie informacją	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	10	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	780	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	119	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub	120 116	

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	43	

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na I i II stopniu kierunku Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo są realizowane zgodnie ze strategią rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego, między innymi z dążeniem Uczelni do prowadzenia badań naukowych o światowej jakości. W dorobku pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu wyróżnić należy wysokopunktowane artykuły publikowane na łamach wpływowych czasopism naukowych. Widoczne jest także dążenie do zacieśniania związków z Wrocławiem i Dolnym Śląskiem poprzez otwarcie na współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego, uczelniami, instytucjami, przedsiębiorstwami sektora publicznego i prywatnego. Analiza organizowanych konferencji pozwala dostrzec, iż Instytut jest miejscem spotkań i wymiany myśli, skutkujących kształtowaniem dobrych praktyk w przestrzeni publicznej i prywatnej, aktywnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz angażuje się w budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy. Zgodnie ze strategią przyjętą przez Uniwersytet Wrocławski Instytut wspiera rozwój studentów i doktorantów, zapewniając im dostęp do najnowszej wiedzy na poziomie światowym oraz promowanie aktywnego udziału w życiu naukowym.

Kierunek jest prowadzony na profilu ogólnoakademickim i został przyporządkowany do dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach w 100%. Koncepcja, treści programowe i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie, do której kierunek przyporządkowano, ponadto są powiązane z pracami badawczymi prowadzonymi na Uczelni w tej dyscyplinie i zostały zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy (zapotrzebowanie na bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej).

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi i potencjalnymi pracodawcami jest dwustronna. Do potencjalnych pracodawców kierowane są prośby w zakresie głosu doradczego i opiniowania zmian w programach studiów. Te z kolei najczęściej są inicjowane przez pracowników Instytutu lub przez studentów kierunku. Instytut systematycznie poszerza oferty miejsc do realizacji obowiązkowych praktyk. Ostatnia modyfikacja programu – opracowanie i uruchomienie nowych specjalności ujętych w programie studiów II stopnia ocenianego kierunku, była przygotowywana w roku 2018/2019. Opracowana modyfikacja została pozytywnie oceniona zarówno przez środowisko wewnętrzne - Instytutowy Zespół ds. Jakości kształcenia, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, jak i zewnętrzne. Z racji nowej oferty zajęć, opracowane programy specjalności i sylwetki absolwentów były przekazywane do opiniowania przez grono interesariuszy.

Na studiach I stopnia nie przewidziano żadnych specjalności, na studiach II stopnia studenci mają ich do wyboru obecnie (po modyfikacjach) aż siedem: biblioteki cyfrowe, biblioteki w społeczeństwie wiedzy, biblioteki publiczne i szkolne, prasa w systemie komunikacji społecznej (niewymieniona w ogóle w raporcie) i "nowe": infobrokering, cyfrowe dziedzictwo kultury, zarządzanie informacją. Specjalności te mają na celu przygotowanie profesjonalistów z zakresu pozyskiwania, opracowania, organizowania, porządkowania, ochrony, selekcji i analizowania informacji oraz zarządzania zasobami różnego typu danych gromadzonych, przechowywanych oraz wykorzystywanych przez podmioty gospodarcze, jak i różnorodne instytucje publiczne. Biorąc pod uwagę mniejszą liczbę studentów na studiach magisterskich w stosunku do licencjackich, rozwiązanie w postaci siedmiu propozycji specjalności nie jest uzasadnione. Specjalności zapewniają realizację kluczowych efektów uczenia się, brak jest natomiast zróżnicowanych, konkretnych efektów do nich przypisanych, co skutkuje faktem, iż bez względu na wybór specjalności, absolwent uzyska te same efekty.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną nauki o komunikacji społecznej i mediach, do której jest przyporządkowany kierunek. Zostały opisane w sposób trafny i realistyczny, pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów. Odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu. Efekty uczenia się, w świetle których studenci zostają przygotowani do wykonywania zawodu nauczyciela (pracującego w bibliotece szkolnej), zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w odpowiednich rozporządzeniach.

Zgodnie z koncepcją kierunku ogólnoakademickiego uwzględniono kompetencje badawcze absolwenta, które określono zgodnie z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji ze względu na poziom kształcenia.

Przykładowe efekty przypisane do kierunku na pierwszym stopniu w zakresie wiedzy: K_W01 "ma podstawową wiedzę o stanie i znaczeniu nauk badających systemy informacji w społeczeństwie wiedzy oraz kulturę książki (informatologii, bibliologii, bibliotekoznawstwa, bibliografii, edytorstwa), w zakresie ich przynależności do obszaru nauk humanistycznych oraz ich specyfiki przedmiotowej i metodologicznej" P6S_WG; K_W02 "zna elementarną terminologię stosowaną w informatologii, bibliologii, bibliotekoznawstwie, bibliografii, edytorstwie oraz w dziedzinach obejmujących wiedzę o języku, literaturze, kulturze, nauce i mediach" P6S_WG; K_W03 "ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu informatologii, bibliologii, bibliotekoznawstwa obejmującą ich teorie, terminologię, metodologię oraz współczesne kierunki badawcze" P6S_WG; umiejętności: K_U01 "potrafi wyszukiwać, gromadzić, opracowywać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację zawartą w źródłach pierwotnych i pochodnych, drukowanych i elektronicznych, wykorzystując różnorodne narzędzia i strategie wyszukiwawcze" P6S_UW; K_U02 "posiada elementarne umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie (pod kierunkiem opiekuna naukowego) typowych problemów w zakresie opisu i analizy zjawisk związanych ze społecznym funkcjonowaniem informacji i piśmiennictwa" P6S_UW; K_U09 "posiada podstawową umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych w języku polskim, z wykorzystaniem różnych źródeł i ujęć teoretycznych, z poprawnie skonstruowanym aparatem naukowym" P6S_UK. I dla drugiego stopnia: w zakresie wiedzy: K_W01 "ma pogłębioną wiedzę o stanie i znaczeniu nauk badających systemy informacji w społeczeństwie wiedzy oraz kulturę książki (informatologii, bibliologii, bibliotekoznawstwa), o ich przynależności do obszaru nauk humanistycznych, specyfice przedmiotowej

i metodologicznej, wiedzę tę potrafi rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej” P7S_WG; K_W03 “ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę ogólną z zakresu informatologii, bibliologii, bibliotekoznawstwa obejmującą ich teorie, terminologię, metodologię oraz współczesne kierunki badawcze” P7S_WG; i umiejętności: K_U02 “posiada pogłębione umiejętności badawcze (formułowanie i testowanie hipotez związanych z problemami badawczymi, krytyczna analiza opracowań, synteza różnych poglądów, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na opis, analizę i twórcze rozwiązywanie szczegółowych i syntetycznych problemów związanych ze społecznym funkcjonowaniem informacji i piśmiennictwa” P7S_UW; K_U03 “potrafi samodzielnie i z własnej inicjatywy zdobywać wiedzę i umiejętności z zakresu informatologii, bibliologii, bibliotekoznawstwa i pożytkować je do rozwiązywania złożonych problemów, przystosowując istniejące lub opracowując nowe metody i narzędzia” P7S_UW.

Uwzględniono także, zgodnie z profilem ogólnoakademickim, kompetencje studenta związane z komunikowaniem się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Przykłady na pierwszym stopniu: K_U12 “potrafi komunikować się w przynajmniej jednym nowożytnym języku obcym na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy” P6S_UK; K_K03 “jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i korzystania z wiedzy ekspertów” P6S_KK; i na poziomie drugiego stopnia: K_U12 “potrafi komunikować się w przynajmniej jednym nowożytnym języku obcym na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy” P7S_UK (Uwaga! na s. 11 Raportu samooceny jest błędne wskazanie na poziom B2 bez znaku “+”, w dalszej części Raportu wskazania są prawidłowe); K_K04 “jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów jest gotów do zasięgania opinii ekspertów” P7S_KK.

Studia drugiego stopnia zakładają głębsze poznanie i rozumienie roli bibliotek i innych instytucji kultury w społeczeństwie informacyjnym, ponadto zwrócono w nich uwagę na przygotowanie studenta w sposób pogłębiony do działalności naukowo-badawczej, zarówno pod względem wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych.

Po analizie efektów uczenia się kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo na poziomie studiów licencjackich i magisterskich stwierdzono, że są one zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie, ponadto są możliwe do osiągnięcia, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na opracowanie systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁸(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo, na pierwszym i drugim stopniu są zgodne ze strategią uczelni oraz jej polityką jakości i mieszczą się dyscyplinie nauki

⁸W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

o komunikacji społecznej i mediach. W uczelni jest prowadzona działalność naukowa w zakresie wskazanej dyscypliny, o czym świadczą m.in. opublikowane prace naukowo-badawcze, udział jej pracowników w konferencjach, jak również ich organizacja. Oceniany kierunek jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Odnotowano w środowisku zapotrzebowanie na absolwentów kierunku, po którym mogą pracować jako bibliotekarze lub pracownicy zarządzający informacją. Instytut współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, weryfikując przypisane do kierunku efekty uczenia się, bazując na ich opiniach i rekomendacjach. Inicjatywy do zmian są rekomendowane przez zarówno pracowników wykładających na kierunku, jak i studentów. Efektem rekomendacji są np. Nowe specjalizacje na kierunku na poziomie magisterskim.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, jak również z profilem ogólnoakademickim. Wykazano także zgodność z poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty są dostosowane do specyfiki dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek i zgodne z jej aktualnym stanem wiedzy, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Efekty uczenia się pozwalają na opracowanie systemu ich weryfikacji w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które należy osiągnąć w toku edukacji. Uwzględniają kompetencje badawcze studenta, komunikowanie się języku obcym na poziomie B oraz kompetencje społeczne, niezbędne w działalności naukowej. Na poziomie studiów magisterskich przewidziano w efektach uczenia się opanowanie języka obcego na poziomie B2+. Efekty zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalają na opracowanie systemu weryfikującego je.

Kierunek studiów przygotowuje do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668). Zawiera pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

W świetle analizy odpowiednich dokumentów stwierdzono, iż treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Zauważono jednak rzadkie odwoływanie się do zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, a częstsze wykorzystywanie starej nomenklatury właściwej dla mieszczącej się obecnie w nowej dyscyplinie bibliologii i informatologii. Pomimo tego, treści programowe są kompleksowe i uwzględniają specyfikę

zajęć składających się na program studiów. Zapewniają uzyskanie sformułowanych dla kierunku efektów uczenia się.

Treści opracowane dla alternatywnej specjalizacji nauczycielskiej uwzględniają pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w odpowiednich rozporządzeniach. Plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na poziomie licencjackim są tożsame, nie uwzględniają różnic.

Program studiów pierwszego stopnia obejmuje 6 semestrów i przewiduje uzyskanie przez studentów 180 punktów ECTS (po 30 punktów ECTS w każdym z semestrów). W program wpisane są przedmioty obowiązkowe, fakultatywne, lektoraty, zajęcia wychowania fizycznego, zajęcia ogólnowydziałowe oraz praktyki. Z wyjątkiem praktyk wszystkie zajęcia przewidują udział nauczycieli akademickich w procesie ich realizacji. Po czwartym semestrze realizowana jest obowiązkowa praktyka zawodowa w wymiarze 80 godzin (za 3 punkty ECTS).

Program studiów pierwszego stopnia obejmuje: 1575 h zajęć obowiązkowych (106 ECTS); 320 h fakultatywnych (58 ECTS); 80 h praktyk (3 ECTS); 15 h przeznaczono na przedmiot ogólnowydziałowy (1 ECTS); 180 h lektoratów (12 ECTS). Dodatkowo przewidziano obowiązkowy przedmiot humanistyczny w wymiarze 60h (6 ECTS), który nie został wliczony do ogólnej punktacji ECTS i do ogólnej liczby godzin. Łącznie w toku studiów przewidziano do zrealizowania 2230 h zajęć plus 60h obowiązkowego przedmiotu humanistycznego.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, do której przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 165. W tej punktacji uwzględniono zajęcia obowiązkowe i fakultatywne, praktyki i zajęcia ogólnowydziałowe. Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi 177 ECTS. Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi 2050, w tym: lektoraty i wf (240 h) i zajęcia ogólnouczelniane (15h). Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru wynosi 71 ECTS, w tym są wliczone zajęcia z lektoratu i ogólnowydziałowe (13 ECTS).

Liczba godzin i punktów ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jest taka sama.

Na drugim stopniu przewidziano 645 h zajęć obowiązkowych za 76 ECTS, 60 h zajęć fakultatywnych za 38 ECTS 30 h praktyk za 1 ECTS. Ponadto 60 h zajęć językowych za 4 ECTS i 15 h zajęć ogólnowydziałowych za 1 ECTS. 30 h przewidziano na obowiązkowy przedmiot humanistyczny za 5 ECTS, który nie został wliczony do ogólnej punktacji i liczby godzin przypisanych do kierunku. Łącznie przewidziano w toku studiów około 810 h zajęć za 120 ECTS. Student może mieć do zrealizowania różną liczbę godzin w zależności od wyboru specjalności, np. infobrokering 150 h, biblioteki cyfrowe 240h, biblioteki w społeczeństwie wiedzy 220 h, biblioteki publiczne i szkolne 230 h, prasa w systemie komunikacji społecznej 220 h; zarządzanie informacją 160 h. Bez względu na liczbę godzin specjalizacji przypisano każdej z nich 29 punktów ECTS.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, do której przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 120. W tej punktacji uwzględniono zajęcia obowiązkowe i fakultatywne, praktyki i zajęcia ogólnowydziałowe. Liczba punktów ECTS objętych

programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi 119 ECTS. Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi 780, w tym: lektoraty (60 h) i zajęcia ogólnouczelniane (15h). Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru wynosi 43 ECTS, w tym są wliczone zajęcia z lektoratu i ogólnowydziałowe (5 ECTS).

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć oszacowano prawidłowo.

Zajęcia na wizytowanym kierunku realizowane są w formie wykładów, konwersatoriów, laboratoriów i seminariów. Sekwencje zajęć, a także dobór ich form, jak również proporcje liczby godzin przedmiotów realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS i godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów została prawidłowo określona w programie studiów i jest zgodna z wymaganiami.

Na pierwszym i drugim stopniu plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. Został on opracowany według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

W planie uwzględniono przedmioty związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, do której został przyporządkowany kierunek w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Umożliwiono studentom uczestnictwo w zajęciach poświęconych kształceniu w zakresie znajomości języka obcego i uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania go co najmniej na poziomie B2 (w przypadku studiów pierwszego stopnia) lub B2+ (na poziomie studiów drugiego stopnia). Na pierwszym stopniu plan studiów obejmuje grupy zajęć poświęcone kształceniu w formie lektoratu w zakresie znajomości języka obcego w wymiarze trzy razy po 60 godzin, poczynwszy od 3 semestru (łącznie 12 pkt. ECTS). Nie przewidziano egzaminu z języka obcego. Proponowana liczba godzin (180) gwarantuje osiągnięcie sprawności językowej na poziomie B2 ESOKJ. Według wytycznych Cambridge English przejście z poziomu B1 (matura na poziomie podstawowym) do B2 wymaga około 150-250 godzin całkowitego nakładu pracy, tj. 6-10 ECTS. Wymogi te są spełnione. Na drugim stopniu przewidziano lektorat na 2 semestrze, w wymiarze 60 h, który kończy egzamin. Całkowita liczba punktów ECTS: 4. Liczba 180 godzin i 12 punktów ECTS na pierwszym stopniu oraz 60 h i 4 punktów ECTS na drugim stopniu przeznaczonych na kształcenie językowe jest wystarczająca dla osiągnięcia przez studentów zakładanego poziomu ESOKJ.

W programie studiów nie przewidziano zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, natomiast w świetle zaistniałej sytuacji związanej z pandemią COVID-19 zapewniono ich realizację w formie zdalnej.

Studenci mogą wybrać na studiach magisterskich specjalność biblioteki szkolne i publiczne, zgodnie z którą zrealizują 230 h i 29 ECTS. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć, a także dobór form zajęć i proporcja liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach jest zgodny z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w odpowiednich rozporządzeniach. Zasygnalizowane w sylabusach metody dydaktyczne przewidziane do realizacji osiągnięcia efektów uczenia się

zapewniają odpowiednią jakość. W doborze metod dydaktycznych są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Z pewnością umożliwiają im przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do których kierunku jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, jak również stosowanie w praktyce właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Na studiach pierwszego stopnia studenci realizują w dużej mierze zajęcia w formie konwersatoryjnej. Stanowią one 43,5% ogólnej liczby godzin na kierunku. Wiąże się to z dużym naciskiem, jaki kładziony jest na kształcenie metodami interakcyjnymi, angażującymi studentów. Metody kształcenia są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Na przykład na zajęciach poświęconych zintegrowanym systemom bibliotecznym studenci tworzą własną bazę danych w systemie Prolib; na zajęciach z oceny i selekcji dokumentów przewidziano ćwiczenia praktyczne i teoretyczne oraz ocenę własną studenta wybranego czasopisma reprezentującego dyscyplinę, do której przypisano kierunek; na zajęciach z sieciowych baz danych zaplanowano przygotowanie przez studenta systemu bazy danych, który to cel ma osiągnąć metodą projektu. Ponadto studenci w ramach zajęć: piszą prace zaliczeniowe, aktywnie uczestniczą w dyskusji, przygotowują konspekty, bibliografie, zestawy literatury, czytają zadaną literaturę. Konwersatoria, seminaria i laboratoria stanowią większość przewidzianych na kierunku godzin i punktów ECTS, zachęcając tym samym studentów do aktywnej postawy w procesie uczenia się.

Głównie na seminariach, ale również na innych przedmiotach, studenci są przygotowywani do prowadzenia działalności naukowej w zakresie nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz uczą się stosowania właściwych dla niej metod naukowych, formułowania problemów badawczych, celów, określania przedmiotów badań.

Metody stosowane na zajęciach językowych umożliwiają uzyskanie kompetencji językowych właściwych dla poziomu B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia i B2+ - drugiego.

W przygotowaniu programu studiów oraz harmonogramu zajęć zadbano, aby rozkład zajęć był równomierny i dawał studentom możliwość przygotowania się do nich i do zaliczeń. W szczególności uwzględniono, aby liczba egzaminów przewidziana programem studiów nie przekraczała w roku akademickim ośmiu, a w czasie sesji pięciu. W trosce o zapewnienie studentom komfortowych warunków zdobywania wiedzy i przygotowywania się do zajęć w harmonogramach zajęć pozostawia się jeden dzień w tygodniu wolny od zajęć dydaktycznych.

Przyjęte reguły i zasady sprzyjają efektywnemu wykorzystaniu czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów. Czas przeznaczony na weryfikację efektów uczenia się jest właściwy i uwzględnia dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach uczenia się.

Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne były wykorzystywane nie tylko pomocniczo, ale jako podstawowa forma edukacji. Jak wspomniano, było to związane z koniecznością przejścia na tryb zdalny w związku z pandemią.

Z powodu pandemii COVID-19, czyli od 11 marca 2020 roku, większość zajęć była realizowana w formie zdalnej. Pięć osób spośród kadry dydaktycznej prowadziło przedmioty w formule blended-

learningowej (część zajęć odbywała się synchronicznie za pośrednictwem aplikacji MsTeams, a część w formie asynchronicznej na platformie e-EDU Uniwersytetu Wrocławskiego), w dwóch przypadkach przedmioty prowadzone były hybrydowo – zajęcia stacjonarne dla części grupy transmitowane były osobom uczestniczącym w nich zdalnie za pośrednictwem aplikacji MsTeams.

Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje realizację obowiązkowych praktyk zawodowych. W programie praktyk nie określono właściwych efektów przedmiotowych, zamiast tego określając, które efekty kierunkowe są przewidziane do osiągnięcia w ramach tej formy kształcenia. Takie podejście zapewnia podstawową zgodność efektów uczenia się dla praktyk z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć, jednakże poprzez odwołanie się w programie praktyk bezpośrednio do efektów kierunkowych nie dokonane zostało odpowiednie uszczegółowienie kwalifikacji cząstkowych, które powinny być specyficzne tylko dla praktyk. Przykładowe efekty uczenia się, z zakresu wiedzy K_W04 "Praktycznie wykorzystuje wiedzę dotyczącą strategii gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji w skali globalnej i regionalnej; funkcjonowania instytucji książki oraz centrów i ośrodków informacji w kontekście ich misji społecznej, kulturowej i cywilizacyjnej; projektowania i wdrażania strategii bibliotecznych i informacyjnych, a także z zakresu umiejętności" K_U13 "Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie jako warunku powodzenia na rynku pracy, potrafi planować uzupełnianie i aktualizowanie swojego wykształcenia oraz podnoszenia kompetencji zawodowych przypisane są również do programu innych zajęć". Takie przypisanie oznacza, że nie jest określony zakres, w jakim kierunkowy efekt powinien być osiągany w ramach praktyk, a jakim w ramach pozostałych zajęć. Jednocześnie efekty te obejmują szeroki zakres kwalifikacji cząstkowych, które są niemożliwe do osiągnięcia w ramach założonego wymiaru praktyk, ustalonego dla studiów I stopnia na 80 godzin. Program praktyk dla studiów II stopnia obejmuje te same kierunkowe efekty uczenia się, co w przypadku I stopnia studiów oraz jeden efekt dodatkowy K_K05. Bazując na doświadczeniu zdobytym w trakcie praktyk [student] uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych zawodów wykonywanych przez pracowników systemu informacji i książki (wydawcy, księgarza, bibliotekarza, bibliografa, pracownika informacji, animatora kultury), ich pragmatyki oraz rangi społecznej. Łącznie do programu praktyk na studiach II stopnia przypisano zatem aż pięć efektów uczenia się, których zakres jest bardzo szeroki, a jednocześnie wymiar praktyk na studiach II stopnia wynosi tylko 30 godzin – osiągnięcie założonych efektów uczenia się jest zatem zupełnie nierealne. Ponadto w programie studiów symbolem K_K05 zostały opisane nieco inne kompetencje społeczne – wskazuje to na niespójne stosowanie nomenklatury przyjętej w Jednostce. W opisie efektów uczenia się nie odzwierciedlono specjalności prowadzonych na kierunku. Treści programowe dla praktyk zostały opisane z uwzględnieniem poszczególnych specjalności – np. dla specjalności publikowanie cyfrowe i sieciowe przewidziano na praktykach zadania z zakresu projektowania graficznego i składu komputerowego. Treści programowe nie pokrywają jednak wszystkich efektów uczenia się np. brak jest w programie zadań lub wytycznych właściwych dla osiągnięcia efektu K_U14 [student] pracuje w grupie, przyjmując w niej różne role, wspólnie z zespołem [potrafi] projektować i realizować zadania związane z działalnością [informacyjną, biblioteczną i wydawniczą].

Metody weryfikacji efektów uczenia się są nieadekwatne i stosowane niekonsekwentnie. Podstawową metodą weryfikacji efektów uczenia się jest obserwacja pracy studenta przez zakładowego opiekuna praktyk. Na podstawie tych obserwacji zakładowy opiekun przedstawia krótką opinię o pracy studenta na praktykach i wystawia ogólną ocenę w skali od 1 (niedostateczna) do 5 (bardzo dobra). Zakładowi opiekunowie praktyk nie są instruowani w zakresie precyzyjnych kryteriów weryfikacji pracy studenta

w postaci opisu efektów uczenia się. Ocena zakładowego dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma zatem charakteru kompleksowego i nie jest odniesiona do konkretnych efektów uczenia się. Wobec braku czytelnych narzędzi do oceny poszczególnych efektów uczenia się, ocena dokonywana przez zakładowych opiekunów praktyk nie jest w pełni obiektywna. Jakość i poziom szczegółowości zapisów w dziennikach praktyk nie jest brana pod uwagę przy końcowej ocenie z praktyk. W procesie oceny bierze udział wyłącznie opiekun ze strony zakładu pracy, opiekun po stronie Uczelni jedynie zatwierdza zaliczenie praktyki, sprawdzając jedynie formalną poprawność dokumentacji. Jest to niewłaściwe, gdyż zgodnie z zasadami określonymi w sylabusie praktyk zapisy w dzienniku prowadzonym przez studenta, w tym uwagi i opinie o odbytej praktyce, powinny być wykorzystane przez uczelnianego opiekuna praktyk do weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 31/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 marca 2021 r. studenci kierunku mają możliwość zaliczenia praktyk na podstawie działalności zawodowej, także wykonywanej przed rozpoczęciem praktyki. Należy stwierdzić, że co do zasady uregulowania funkcjonujące w Uczelni nie są w pełni właściwe. Zgodnie z treścią § 10 zarządzenia Uczelnia dopuszcza różne udokumentowane formy pracy zawodowej, np. umowa o pracę, umowa o dzieło, umowa zlecenie, własna działalność gospodarcza. Dla zaliczenia pracy zawodowej na poczet odbytej praktyki student zobowiązany jest do złożenia w dziekanacie wniosku i dokumentacji potwierdzającej wykonywanie takiej pracy przez okres nie krótszy, niż wymiar praktyk określony w planie studiów. Oznacza to umożliwienie studentom zaliczania praktyk post factum, na podstawie zajęć, nad którymi Jednostka nie sprawowała kontroli dydaktycznej - nie spełnia to wymogów wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm). Zaliczanie praktyk na podstawie działalności zawodowej lub wolontariatu jest dopuszczalne tylko w dwóch sytuacjach: 1) na etapie rekrutacji na kierunek, w trybie w art. 71 ustawy, czyli w ramach procedury potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów; 2) poprzez skierowanie studenta do odbycia praktyki w miejscu pracy lub świadczenia wolontariatu, pod warunkiem uprzedniego zweryfikowania, czy charakter pracy lub wolontariatu pozwoli na zrealizowanie programu praktyk oraz po zapewnieniu studentowi na czas ich odbywania odpowiedniej opieki dydaktycznej. Należy przy tym zauważyć, że potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury przyjmowania na studia – jest to rozwiązanie, z którego Uczelnia nie korzystała w przypadku kandydatów na studia na ocenianym kierunku. W okresie objętym oceną zaliczenia praktyk na podstawie pracy zawodowej wykonywanej uprzednio przez studentów miało miejsce tylko kilka razy, W trakcie funkcjonowania Uczelni w reżimie sanitarnym, część studentów odbywała praktyki z wykorzystaniem technik i narzędzi pracy zdalnej. Narzędzia pracy zdalnej były stosowane w sposób odpowiedni dla specyfiki zadań wykonywanych przez studentów na praktykach i pozwalały na osiągnięcie większości efektów uczenia się.

Opiekę nad studentami kierunku ze strony Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa sprawuje jeden opiekun praktyk, posiadający odpowiednią wiedzę i doświadczenie. W odniesieniu do obecnej liczby studentów poziom opieki merytorycznej ze strony Uczelni jest wystarczający. Kompetencje zakładowych opiekunów praktyk są odpowiednie – praktyki odbywają się w większości przypadków w placówkach bibliotecznych oraz instytucjach kultury oraz w firmach prywatnych zajmujących się działalnością wydawniczą, wyszukiwaniem i publikowaniem informacji, opiekunami praktyk są pracownicy pełniący w tych instytucjach funkcje kierownicze. Uczelnia współpracuje z odpowiednią liczbą instytucji w zakresie organizacji praktyk, a liczba miejsc na praktyki w bibliotekach przekracza obecne potrzeby kierunku. Należy jednak zauważyć, że w przypadku nowej specjalności infobrokering (na II stopniu studiów) praktyki realizowane wyłącznie w bibliotekach i instytucjach

kultury, są niewystarczające, gdyż działalność tzw. brokerów informacji posiada swoją specyfikę wykraczającą znacznie poza zakres czynności, które są realizowane w bibliotekach. Rekomenduje się zatem, aby Jednostka zapewniła również możliwość realizacji praktyk w instytucjach wyspecjalizowanych w infobrokeringu. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk jest odpowiednia, aby studenci mogli osiągać założone efekty uczenia się.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w sposób sformalizowany, jednakże nie wszystkie zasady dotyczące praktyk zostały opisane w sposób precyzyjny – nie określono m. in. zasad hospitowania praktyk i weryfikacji nowych miejsc na praktyki. Ponadto wymagania dotyczące praktyk są opisane w kilku różnych dokumentach – ramowy program praktyk (w tym treści programowe i ogólna charakterystyka miejsc odbywania praktyk) jest opisany jedynie w dokumencie dostępnym na stronie IINiB, natomiast efekty uczenia się i metody ich weryfikacji zostały zamieszczone w sylabusie praktyk dostępnym na stronie USOS, z kolei wymogi formalne dotyczące praktyk są zamieszczone w Zarządzeniu Rektora. Wprawdzie z uwagi na niedużą liczbę studentów opiekun praktyk jest w stanie przekazać niezbędne informacje osobiście każdemu studentowi, jednakże rekomenduje się, aby wszystkie reguły dotyczące praktyk należało uporządkować i udostępnić wszystkim studentom kierunku w jednym miejscu. Z wyjątkiem tego zastrzeżenia obecny poziom formalizacji procedur dotyczących praktyk jest wystarczający dla zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia, a obowiązujące zasady są zakomunikowane interesariuszom.

W przypadku studentów przygotowujących się do pracy w bibliotekach szkolnych realizowane są również praktyki nauczycielskie. Program tych praktyk, w tym wymiar i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, sposoby dokumentowania przebiegu praktyk, dobór miejsc odbywania praktyk, kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk, infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Opiekun praktyk dokonuje raz w roku przeglądu kształcenia na praktykach. W ramach przeglądu uwzględniane są uwagi przekazywane przez studentów (m. in. w postaci zapisów w dziennikach praktyk) i przez pracodawców organizujących praktyki, z przeglądu są sporządzane sprawozdania, osobno dla zwykłych praktyk zawodowych i praktyk nauczycielskich. Należy przy tym zauważyć, że studenci nie dokonują oceny zrealizowanej praktyki według ujednoliconych kryteriów, a jedynie formułują krótkie, subiektywne oceny opisowe. W sprawozdaniach opiekuna praktyk formułowane są uwagi odnośnie do nieprawidłowości i czynników wpływających negatywnie na przebieg praktyk, natomiast nie mają one postaci konkretnych wniosków doskonalących. Rekomenduje się, aby dla zapewnienia odpowiedniej ewaluacji praktyk opracować spójne, ujednolicone kryteria, według których studenci ocenialiby zrealizowane praktyki, proponuje się również, aby studenci byli zachęceni do podejmowania krytycznej refleksji dotyczącej zrealizowanych praktyk i ich programu, tak aby uwagi te w większym stopniu miały walor doskonalący. Rekomenduje się, aby w przypadku zdiagnozowania zakłóceń w realizacji praktyk lub zaraportowania innych uwag od studentów lub pracodawców, formułowane były stosowne zalecenia i rekomendacje, które prowadziłyby do doskonalenia kształcenia na praktykach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są opracowane w odniesieniu do efektów uczenia się oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach, do której jest przyporządkowany kierunek. Również wyniki działalności naukowej Uczelni są zgodne z deklarowaną dyscypliną.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Metody kształcenia są różnorodne, zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają im osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w ramach specjalizacji przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela bibliotekarza [na poziomie studiów drugiego stopnia] jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych we właściwych rozporządzeniach.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości głównie dotyczących: 1) nieadekwatnego oszacowania nakładu pracy studenta, 2) uchybień w zakresie kształcenia na praktykach.

Kształcenie na praktykach jest w podstawowym zakresie zgodne z potrzebami ocenianego kierunku, jednakże w zakresie szczegółowych standardów kształcenia stwierdzono kilka uchybień, które stanowią podstawę dla sformułowania zaleceń. Efekty uczenia się ujęte w programie praktyk nie są specyficzne dla tej formy kształcenia, w opisie efektów uczenia się nie uwzględniono odpowiednio specjalności prowadzonych na kierunku – opis efektów uczenia się dla praktyk jest w znacznej części tożsamy z opisem efektów kierunkowych. Tak szeroki zakres efektów uczenia się wyklucza ich osiągnięcie w trakcie ustalonego wymiaru praktyk. Efekty uczenia się dla praktyk są przypisane również do innych zajęć, co utrudnia zachowanie właściwej sekwencji kształcenia. Treści programowe dla praktyk nie pokrywają swoim zakresem wszystkich efektów uczenia się. Pomimo, że wymiar praktyk jest odpowiedni dla realizacji koncepcji kształcenia na profilu ogólnoakademickim, jednakże jest nieadekwatnie mały w stosunku do założonych efektów uczenia się. Metody weryfikacji efektów uczenia się na praktykach nie są w pełni adekwatne i nie zapewniają możliwości w pełni obiektywnej i kompleksowej oceny pracy studenta. Na ocenianym kierunku dopuszcza się zaliczenie praktyk na podstawie wykonywanej wcześniej działalności zawodowej – Uczelnia umożliwia tego typu zaliczenie bez stosowania procedury przewidzianej w art. 71 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm). Uczelnia nie wdrożyła też innych, alternatywnych procedur, aby przy zaliczaniu praktyk na podstawie działalności zawodowej spełniony został wymóg kształcenia w warunkach typowych dla wszystkich zajęć, t.j. w oparciu o udział studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych

przez uczelnię oraz przy zapewnieniu weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu.

Brak jest istotnych zastrzeżeń w zakresie pozostałych standardów kształcenia na praktykach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Zaleca się:

1. modyfikację efektów uczenia się dla praktyk, tak aby stanowiły one właściwe uszczegółowienie efektów kierunkowych: komplementarne z efektami uczenia się osiąganymi w ramach innych zajęć, specyficzne dla tej formy kształcenia, w pełni osiągalne i weryfikowalne w ramach przewidzianego wymiaru praktyk;
2. aktualizację treści programowych dla praktyk, tak aby były one właściwie dobrane do osiągnięcia wszystkich założonych efektów uczenia się;
3. skorygowanie metod weryfikacji efektów uczenia się na praktykach, tak aby metody te umożliwiały weryfikację każdego z efektów, zgodnie z czytelnymi kryteriami, zakomunikowanymi studentom i opiekunom w miejscu odbywania praktyk;
4. skorygowanie systemu oceniania pracy studenta na praktykach w taki sposób, aby ocena z praktyk odzwierciedlała w sposób maksymalnie obiektywny osiągnięcie poszczególnych efektów uczenia się przewidzianych w programie praktyk;
5. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są udostępnione przez uczelnię do publicznej wiadomości, przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się wskazanych dla kierunku. Kryteria rekrutacyjne opisano oddzielnie dla każdego ze stopni studiów (studia I i II stopnia) oraz trybu (studia stacjonarne i niestacjonarne).

W przypadku studiów I stopnia uwzględniono kandydatów ze “starą” maturą, maturą międzynarodową, dwujęzyczną i zagraniczną. Odrębnie określone są zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad i konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych. W postępowaniu rekrutacyjnym na studia stacjonarne I stopnia w przypadku kandydatów z nową maturą brane są pod uwagę wyniki egzaminów maturalnych z przedmiotów: język polski (pisemny), język obcy nowożytny (pisemny), dowolny inny przedmiot (pisemny), w tym inny język obcy nowożytny. Na ich podstawie uczelnia opracowuje listę rankingową. Dla studiów niestacjonarnych I stopnia uczelnia bierze pod

uwagę wyniki egzaminów z trzech dowolnych przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym w części pisemnej. Inny system przeliczeniowy sformułowany został dla osób z tzw. "starą maturą".

Na studia II stopnia Uczelnia przyjmuje osoby z polskim dyplomem: studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolitych magisterskich z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych (na studia stacjonarne) lub z dowolnego kierunku studiów (na studia niestacjonarne). O przyjęciu w ramach ustalonego limitu przyjęć decyduje miejsce na liście rankingowej sporządzonej według oceny na dyplomie. Kandydaci z dyplomem zagranicznym biorą udział w rozmowie kwalifikacyjnej sprawdzającej znajomość historii i literatury polskiej. W przypadku cudzoziemców rekrutacja na studia I i II stopnia, zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne, prowadzona jest na podstawie wyniku rozmowy kwalifikacyjnej z zakresu podstaw historii literatury polskiej. Ze względu na obostrzenia związane z pandemią COVID-19 w roku 2021 kandydaci mieli możliwość zadeklarowania czy wezmą udział w rozmowie w formie stacjonarnej, czy online.

Lista wymagań, waga i ich poziom są właściwe dla kierunku i zapewniają Uczelni kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach wstępnych. Uczelnia określiła zakres kompetencji wstępnych kandydatów i dokonuje ich weryfikacji.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość ich identyfikacji i oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się.

Na podstawie wcześniej zrealizowanych efektów uczenia się prodziekan ds. dydaktycznych określa semestr, na który student może zostać przyjęty, a także wskazuje przedmioty, które mogą zostać uznane (jeśli takie są). Jeżeli dotychczasowe osiągnięcia studenta nie gwarantują realizacji wymaganych na kierunku efektów, określone są dodatkowe warunki, jakie musi spełnić, aby ukończyć studia, np. dotyczące realizacji przedmiotów określonych różnicami programowymi.

Studenci realizujący krajową i międzynarodową mobilność w ramach studiów układają swój program studiów na czas wyjazdu tak, aby móc realizować efekty uczenia się właściwe kierunkowi Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo. Po zakończeniu mobilności przedmioty i odpowiadające im punkty ECTS są studentowi zaliczane. Procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji uzyskanych w ten sposób efektów uczenia się.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Wskazano, że praca licencjacka powinna być samodzielna i mieć charakter opisowy lub analityczny. Powinna też być wynikiem zastosowania przynajmniej niektórych procedur właściwych postępowaniu badawczemu. Praca magisterska natomiast powinna podejmować wyraźny problem naukowy, nie ograniczać się do opisowego przedstawienia tematu. Piszący ją student powinien zaprezentować temat w szerszym kontekście, odwołać się do literatury i uwzględnić prawidłowo metodykę badań, jasno określić cel pracy i problemy, wykazać się umiejętnością stosowania logicznej argumentacji i prawidłowego wyciągania wniosków. Wymagania stawiane pracom dyplomowym są dostosowane do poziomu i profilu oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. W opisaney metodyce postępowania badawczego w niektórych, poddanych analizie pracach dyplomowych, zauważono brak sformułowanych problemów badawczych, pozostałe elementy, takie jak cele badań, odpowiedni dobór literatury przedmiotu, opisy stanu badań, itp., występowały. Podsumowując, przyjęto specyficzne dla kierunku zasady dyplomowania odwołujące się do dyscypliny nauki o komunikacji

społecznej i mediach, a w szczególności do bibliologii i informatologii, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa i określono merytoryczne kryteria, jakie powinna spełniać z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów.

Wśród metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie przedmiotu są wymieniane między innymi: egzamin pisemny, egzamin ustny, test, praca pisemna, esej, prezentacja multimedialna, referat, wypowiedzi studentów, wystąpienia ustne, prace indywidualne lub zespołowe podczas zajęć i po nich, przygotowywane i realizowane indywidualnie lub zespołowo projekty, prezentacje i raporty, pisemne prace semestralne i końcowe prace kontrolne. Do weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przewidziano zróżnicowane metody sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą.

Na podstawie analizy dokumentów stwierdzono, że osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy można weryfikować za pomocą egzaminów ustnych i pisemnych, w formie zadań otwartych lub zamkniętych, a także przy wykorzystaniu opracowanych kart pracy i obserwacji praktycznej realizacji ćwiczeń i zadań przez studentów.

Egzaminy pisemne lub ustne są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień i nie ograniczają się tylko do znajomości faktów. Pytania mają ujęcie problemowe. Służą sprawdzeniu wiedzy, ale również poziomemu zrozumieniu zagadnienia, weryfikacji umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności jest prowadzona w toku bezpośredniej obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania.

Zdefiniowano też skalę ocen określających stopień osiągania efektów uczenia się przez studenta. Prowadzący zajęcia są zobowiązani podać studentom formę zaliczania zajęć oraz wymagania, jakie należy spełnić, aby uzyskać zaliczenie lub zdać egzamin.

W toku analizy dokumentacyjnej, w części sylabusów przedmiotów odnotowano:

- braki w możliwości weryfikacji przypisanych przedmiotom wszystkich efektów uczenia się ze względu na niepełny lub nieprawidłowy dobór metod, np. proseminarium pracy naukowej, historia kultury książki – wykład, czytelnictwo – wykład, ocena jakości dokumentów elektronicznych – laboratorium;
- zbyt ogólne sformułowania efektów uczenia się przypisanych do przedmiotów lub przyjęcie jako efektów przedmiotowych efektów przypisanych do kierunku w niezmienionej formie, np. proseminarium pracy naukowej, historia kultury książki – wykład, czytelnictwo – wykład, czytelnictwo – wykład, ocena jakości dokumentów elektronicznych – laboratorium;
- braki w precyzyjnym podaniu wag ocen cząstkowych odnoszących się do określonych, szczegółowych efektów uczenia się w kompleksowej ocenie efektów uczenia się, np. proseminarium pracy naukowej, historia kultury książki - wykład.

Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby reagowania na zachowania nieetyczne, czy nawet niezgodne z prawem zostały określone w odpowiednich aktach prawnych.

Formy i metody przewidziane do weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiąganych przez studentów umożliwiają sprawdzenie i ocenę ich przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności (por. m.in. seminaria i proseminaria, ćwiczenia i konwersatoria, prace zaliczeniowe

i egzaminy). Studenci są autorami/współautorami publikacji naukowych lub posiadają inne osiągnięcia naukowe w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany. O osiągnięciu efektów uczenia się i nabyciu wiedzy, umiejętności i kompetencji umożliwiających prowadzenie pracy naukowej świadczą: udział w projektach, wystąpienia na konferencjach i autorstwo publikacji naukowych, a także podejmowanie przez absolwentów studiów doktoranckich. W ostatnich pięciu latach ośmioro absolwentów kierunku Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo pomyślnie przeszło rekrutację do Kolegium Doktorskiego Wydziału Filologicznego. Studenci publikują również artykuły naukowe, fachowe oraz recenzje w ogólnopolskich czasopismach naukowych i specjalistycznych, ponadto uczestniczą w życiu naukowym, biorąc czynny udział (wystąpienia z referatami) w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Wszystkie wspomniane działania zostały odpowiednio udokumentowane.

W Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwa realizowane jest tzw. kształcenie modułowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Kształcenie to realizowane jest przede wszystkim przez pracowników Centrum Edukacji Nauczycielskiej (międzywydziałowa jednostka dydaktyczna UWr, podległa Prorektorowi ds. Nauczania. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez zainteresowanych specjalizacją studentów są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w odpowiednich aktach prawnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne. Umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się wskazanych dla kierunku. Kryteria rekrutacyjne zostały prawidłowo opracowane. Opisano je dla każdego ze stopni studiów oraz oddzielnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Wymagania i ich poziom są właściwe dla kierunku i zapewniają uczelni kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach wstępnych. Uczelnia dokonuje ich weryfikacji przy rekrutacji.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość ich identyfikacji i oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym programowi studiów. Określono też zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów oraz dyplomowania. Ponadto sformułowano podstawy do uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne i zapewniają możliwość potwierdzania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Zgodnie z założeniami kierunku prace dyplomowe powinny mieć charakter naukowo-badawczy i odpowiednią strukturę. Studenci powinni opisywać w nich metodykę prezentowanych wyników badań. Wymagania stawiane pracom zostały dostosowane do poziomu, profilu i dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany.

Metody weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie przedmiotu bywają nieadekwatne do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą, nie zawsze umożliwiają monitorowanie postępów w uczeniu się, a co za tym idzie rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Chociaż teoretycznie zostały zorientowane na studentów, to ich dobór do określonych przedmiotów nie zawsze umożliwia uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia przez nich efektów uczenia się, jak również ich ocenę. Nie wszystkie prace etapowe i egzaminacyjne zostały komisji udostępnione, a zatem trudno stwierdzić, czy osiągnięte przez studentów efekty uczenia się, zostają w ten sposób potwierdzone kompleksowo.

System umożliwia studentom przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem zostały określone drogą regulacji prawnych.

Studenci uczestniczą w działaniach naukowych i posiadają osiągnięcia naukowe w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany. O osiągnięciu efektów uczenia się i nabyciu wiedzy, umiejętności i kompetencji umożliwiających prowadzenie pracy naukowej świadczą: udział w projektach, wystąpienia na konferencjach, autorstwo publikacjach naukowych, a także podejmowanie przez absolwentów studiów doktoranckich. Formy i metody przewidziane do weryfikacji i oceny efektów uczenia się studentów umożliwiają sprawdzenie i ocenę ich przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

Kształcenie w ramach specjalności, przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela bibliotekarza jest realizowane przede wszystkim przez pracowników Centrum Edukacji Nauczycielskiej. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez zainteresowanych tą specjalizacją studentów są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych prawnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Instytut zatrudnia 29 nauczycieli akademickich, z czego 3 osoby posiadają tytuł profesora, 7 - stopień doktora habilitowanego, 16 – doktora. Wszyscy zatrudnieni prowadzą działalność naukową w obszarze nauk o komunikacji społecznej i mediach (przede wszystkim w zakresie subdyscypliny bibliologia i informatologia), a więc dyscyplinie wiodącej dla kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo. Poza dyscypliną główną badania prowadzone są w zakresie: językoznawstwa, nauk prawnych i literaturoznawstwa, które współtworzą perspektywę interdyscyplinarną, charakterystyczną dla badań i kształcenia w przedmiotowym zakresie. Aktywność badawcza nauczycieli akademickich

potwierdzona jest licznymi publikacjami w czasopismach recenzowanych, pracach zbiorowych, a także w formie monografii, znacząca ich część w języku angielskim. Warto podkreślić zróżnicowanie kompetencji części pracowników, którzy poza tytułami zawodowymi powiązanymi z informacją naukową i bibliotekoznawstwem bądź stopniami naukowymi w zakresie bibliologii i informatologii posiadają również inne kompetencje merytoryczne, np. tytuły zawodowe w zakresie filologii polskiej lub angielskiej, prawa, językoznawstwa. Rozpoznawane potrzeby badawcze i dydaktyczne wpływają na procesy rekrutacyjne w Instytucie, co wpłynęło na zróżnicowanie kompetencji badawczo-dydaktycznych kadry.

Posiadane kwalifikacje, stopnie i dorobek naukowy oraz liczebność kadry odpowiadają potrzebom kierunku i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym także tych prowadzących do uzyskania kompetencji badawczych, właściwych dla profilu ogólnoakademickiego. Trzeba jednak wskazać tu kilka wyjątków od tej reguły. Są to przedmioty: wiedza o kulturze oraz zarządzanie i marketing wykład i konserwatorium. Prowadzą je osoby, które posiadają stopnie i/lub tytuły naukowe w dyscyplinach innych niż nauki o organizacji i zarządzaniu bądź nauki o kulturze i religii, nie prowadzą też badań (co stwierdzono na podstawie przeglądu ich dorobku) w tym zakresie, co oznacza, że nie ma pewności co do możliwości osiągnięcia zaplanowanych dla tych przedmiotów efektów uczenia się. Obsada zajęć jest więc w większości prawidłowa, zwłaszcza jeśli chodzi o efekty dla kierunku ściśle powiązane z bibliologią i informatologią. Rekomenduje się dostosowanie kompetencji nauczycieli akademickich do efektów zaplanowanych dla wszystkich zajęć prowadzonych na kierunku.

Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich pozostaje zgodne z wymaganiami i rozkłada się równomiernie. Uwzględniając zaangażowanie zespołu w prowadzenie dydaktyki także na innym kierunku (publikowanie cyfrowe i sieciowe), obciążenia według przedstawionych danych wahają się między 185 a 275 godzin na stanowiskach badawczo-dydaktycznych (przy pensum określonym w Regulaminie pracy Uniwersytetu Wrocławskiego na 180 godz. dla profesorów tytularnych i 240 godz. dla pozostałych pracowników naukowo-dydaktycznych, realizowanym na studiach stacjonarnych) oraz między 355 a 370 godzin na stanowiskach dydaktycznych (pensum w wysokości 360 godzin). Jest to zgodne z Regulaminem pracy Uniwersytetu Wrocławskiego. Zdecydowana większość zajęć (ponad 75%) prowadzona jest na kierunku przez nauczycieli akademickich, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Pozostałe przedmioty prowadzą np. specjaliści z rynku pracy, odpowiednio do swojej wiedzy i kompetencji. Nauczyciele akademicy mają potrzebne doświadczenie dydaktyczne, swoje kompetencje w tym zakresie rozwijają i uzupełniają. Powyższe znajduje potwierdzenie w nagrodach za pracę dydaktyczną (rektorskich, środowiskowych), współpracy międzynarodowej w zakresie dydaktyki, udziale wielu pracowników w programie Erasmus+ (większość z nich wielokrotnie prowadziła zajęcia zagranicą, niektórzy organizowali także pobyty i zajęcia wykładowców przyjeżdżających do Polski). Większość spośród zespołu prowadzącego zajęcia na kierunku uczestniczyła aktywnie w pracach programowych (projektowanie nowych programów lub specjalizacji), są wśród nich także autorzy podręczników, promotorzy nagradzanych prac magisterskich, osoby zaangażowane w popularyzację nauki poza Uczelnią.

Nauczyciele akademicy i pozostałe osoby prowadzące zajęcia mają odpowiednie kompetencje dydaktyczne, w tym także te związane z prowadzeniem kształcenia na odległość. Zajęcia w trybie online były i częściowo nadal są realizowane w związku z ograniczeniami pandemicznymi. Prowadzące je osoby korzystają ze wspólnych aplikacji i platform udostępnionych przez Uniwersytet Wrocławski. Na podstawie przeprowadzonych hospitacji można stwierdzić, że stosują metody dydaktyczne właściwe dla formy realizacji przedmiotu, aktywizujące studentów (dyskusja, praca projektowa,

metoda odwróconej klasy), korzystają z odpowiednich materiałów wizualnych (w przypadku zajęć zdalnych – prezentacji PowerPoint, stron internetowych).

Studenci kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo mają możliwość uzyskania kwalifikacji pozwalających na podjęcie pracy w zawodzie nauczyciela bibliotekarza. Osoby prowadzące zajęcia, których efekty uczenia się są wymagane dla uzyskania tych kwalifikacji, są do tego odpowiednio przygotowane - są to zarówno pracownicy Instytutu, jak i nauczyciele akademicki z innych jednostek Uniwersytetu Wrocławskiego oraz osoby współpracujące z Instytutem przy organizacji i realizacji praktyk zawodowych (w tym przypadku także pedagogicznych).

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny. Poza trzema wyjątkami wskazanymi powyżej, zajęcia realizowane są przez osoby posiadające odpowiednie wykształcenie i dorobek naukowy w przedmiotowym obszarze. Dowodzi tego m.in. realizowana polityka zatrudniania osób niezwiązanych uprzednio z bibliologią i informatologią, ale posiadających wykształcenie i doświadczenie badawcze np. w zakresie językoznawstwa czy prawa. Dzięki temu zajęcia z dyscyplin pokrewnych, niezbędne dla kierunku, są prowadzone przez specjalistów.

Realizacja zajęć, także tych w trybie online, jest na bieżąco monitorowana. Proces monitoringu realizacji zajęć określają regulacje uniwersyteckie i wydziałowe. Narzędziami monitoringu są: semestralne studenckie ankiety ewaluacyjne, hospitacje zajęć (co najmniej 3 zajęcia hospitowane w semestrze, dotyczą głównie doktorantów i młodszych pracowników, a także sytuacji wymagających kontroli np. na podstawie wyników ankiet). Wnioski z procedur oceniania, a także informacje o przebiegu zajęć, potrzebach zmian co do treści i formy, są także przekazywane na bieżąco Dyrekcji i Zespołowi oraz samym prowadzącym przez studentów i wykładowców. Procedury oceniania zostały utrzymane w trakcie pandemii.

Ocena okresowa nauczycieli akademickich, obejmująca ich aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną, jest przeprowadzana zgodnie z wymogami określonymi w Statucie Uniwersytetu Wrocławskiego oraz uchwałami rady naukowej i rady wydziału. Jej wyniki są uwzględniane przy przydzielaniu zajęć oraz decyzjach dotyczących przedłużenia zatrudnienia (czy współpracy - jeśli dotyczy to osób zewnętrznych prowadzących zajęcia). Wyniki oceny okresowej oraz ewaluacji są indywidualnie z każdym pracownikiem. Stanowią one element planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych, tj. doboru szkoleń (np. kompetencje cyfrowe, kompetencje miękkie, metodyka pracy dydaktycznej), wyjazdów zagranicznych związanych z działalnością dydaktyczną, zakresu obowiązków organizacyjnych (udział w gremiach odpowiedzialnych za jakość kształcenia, opieka nad praktykami, opieka nad kołem naukowym itp.). Pracownicy Instytutu byli też w analizowanym okresie wielokrotnie nagradzani za osiągnięcia dydaktyczne.

Prowadzona polityka kadrowa, w tym rekrutacyjna, sprzyja prawidłowej realizacji zajęć i rozwojowi nauczycieli akademickich. Przyznawane nagrody stanowią motywację do pracy naukowej i dydaktycznej. Motywatorem jest także możliwość wykorzystania specjalistycznej wiedzy naukowej w pracy ze studentami. Obecność w tym gronie dyrektora Centrum Kształcenia na Odległość Uniwersytetu Wrocławskiego stanowiła znaczące wsparcie w organizacji szkoleń. Pracownicy uzupełniali kompetencje w zakresie dydaktyki online odpowiednio do potrzeb, nie tylko w momencie przejścia na kształcenie zdalne, ale również w kolejnych miesiącach, odpowiednio do potrzeb. Mają oni również wiedzę dotyczącą reagowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, dyskryminacji, rozwiązywania konfliktów, zdobytą w trakcie szkoleń dostępnych na uczelni. Znają procedury postępowania w takich przypadkach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo odpowiadają koncepcji kształcenia oraz efektom uczenia się sformułowanym dla kierunku, z wyjątkiem trzech zajęć (wiedza o kulturze, zarządzanie i marketing - wykład i konserwatorium). Oznacza to, że potrzebna jest ponowna analiza dostosowania kompetencji prowadzących do zaplanowanych efektów uczenia się, szczególnie dla zajęć powiązanych treściowo z innymi dyscyplinami. Potencjał dydaktyczny pracowników jest poparty dorobkiem badawczym i doświadczeniem dydaktycznym w zakresie bibliologii i informatologii oraz dyscyplin pokrewnych (poza wskazanymi wyjątkami). Struktura i liczebność kadry zapewniają prawidłową realizację zajęć, z uwzględnieniem faktu, że w Instytucie prowadzone są także studia na innym kierunku (publikowanie cyfrowe i sieciowe). Nauczyciele akademicki posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, stale uzupełniane w drodze szkoleń oraz współpracy międzynarodowej. Są przygotowani do prowadzenia zajęć w języku angielskim, z wykorzystaniem metod aktywizujących oraz narzędzi i platform kształcenia online, z dbałością o dobrostan psychiczny studentów. Obciążenia godzinowe są zgodne z Regulaminem Uczelni, rozłożone odpowiednio do wymogów dla poszczególnych stanowisk. Kadra została przygotowana do pracy w trybie zdalnym, a realizacja zajęć jest monitorowana w trybie ciągłym (także po wprowadzeniu kształcenia online w związku z pandemią).

Zajęcia prowadzące do uzyskania kwalifikacji pozwalających na pracę w zawodzie nauczyciela bibliotekarza są realizowane przez osoby posiadające do tego uprawnienia i kompetencje, także jeśli chodzi o opiekunów praktyk pedagogicznych w instytucjach zewnętrznych.

Dobór kadry do prowadzonych zajęć jest transparentny i adekwatny do potrzeb, powiązany z dorobkiem naukowym konkretnych osób oraz wynikami ewaluacji. Ocena okresowa nauczycieli akademickich obejmuje (w zależności od stanowiska) ich działalność badawczą, dydaktyczną i organizacyjną. Dydaktyka podlega regularnej ocenie przez zastosowanie różnych narzędzi, takich jak hospitacje i ankiety studenckie. Wyniki tych działań są konsultowane indywidualnie z pracownikami, stanowią też podstawę decyzji dotyczących obsady, potrzeb szkoleniowych, rozwoju zawodowego kadry. Nauczyciele akademicki otrzymują wsparcie (szkolenia) i nagrody za osiągnięcia dydaktyczne (jak również naukowe i organizacyjne). Relacje w zespole oraz w kontaktach ze studentami są monitorowane pod względem bezpieczeństwa czy wszelkich przejawów dyskryminacji, w tym względzie przestrzegane są regulacje uczelniane, a pracownicy posiadają kompetencje zdobyte w trakcie szkoleń i potrafią reagować w sytuacji zagrożenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego mieści się w trzech zabytkowych kamieniczkach na wrocławskim Starym Mieście, w bezpośrednim sąsiedztwie głównej siedziby Uczelni.

Instytut zapewnia przestrzeń dydaktyczną odpowiednią pod względem wielkości, liczby miejsc i wyposażenia do potrzeb kierunku, w tym m.in. 3 sale wykładowe, 5 sal konwersatoryjnych, 1 małą salę seminaryjną, pokoje pracownicze (13, w tym pokój informatyka z serwerownią i pokój dla doktorantów), bibliotekę i Pracownię Humanistyki Cyfrowej. Sale wykładowe mieszczą od 56 do 64 miejsc, sale konwersatoryjno-ćwiczeniowe od 22 do 40 miejsc, sale komputerowe od 15 do 19 miejsc.

W 3 laboratoriach komputerowych studenci mogą pracować na samodzielnych stanowiskach z dostępem do Internetu. Dostępne jest w nich oprogramowanie różnego typu, pozwalające na prowadzenie zajęć w oparciu o zasoby otwarte (aplikacje i repozytoria) oraz oprogramowanie specjalistyczne. W tym zakresie Instytut oferuje programy graficzne, oprogramowanie biblioteczne potrzebne do kształcenia kompetencji m.in. w zakresie opracowania formalnego i rzeczowego dokumentów i zintegrowanej realizacji procesów i usług bibliotecznych, oraz pakiety ułatwiające planowanie, opracowywanie i edycję baz danych, tekstów i prezentacji, a także platformę do komunikacji (w tym edukacji) zdalnej. Odpowiednio do potrzeb zgłaszanych przez studentów oraz zmian na rynku, możliwe jest także wprowadzanie zajęć opcyjnych opartych na oprogramowaniu darmowym, np. związanym z projektowaniem stron internetowych. Sieć dostępna jest również przez wi-fi.

Oprócz oprogramowania dostępny jest standardowy sprzęt potrzebny do realizacji zajęć (komputery dla prowadzących w salach dydaktycznych, rzutniki, dla potrzeb kształcenia zdalnego w trybie synchronicznym kamery i mikrofony) oraz sprzęt związany z badaniami i kształceniem profilowym. Dotyczy to przede wszystkim Pracowni Humanistyki Cyfrowej, w której znajdują się m.in. 2 specjalistyczne skanery, stół bezcieniowy, okulograf, komputery i stacje robocze. W Pracowni znajduje się także Gabinet Nauki z możliwą funkcją socjalną dla studentów (dostępny czajnik). Dodatkowy skaner, szczególnie przydatny dla studentów oraz w związku z potrzebami zdalnej obsługi potrzeb informacyjnych, znajduje się w Bibliotece Instytutu.

Liczba i wielkość pomieszczeń oraz ich wyposażenie, w tym stanowiska komputerowe, oprogramowanie, specjalistyczny sprzęt badawczy są dostosowane do potrzeb prowadzonych badań, jak również do liczby studentów i liczebności grup.

Samodzielna praca badawcza studentów może być i jest realizowana w Pracowni Humanistyki Cyfrowej oraz w Bibliotece, gdzie dostępne są kolejne stanowiska komputerowe, pozwalające pracownikom i studentom na prowadzenie samodzielnej pracy badawczej czy naukę poza godzinami zajęć.

Biblioteka jest otwarta od poniedziałku do czwartku w godzinach 9.00-17.00. w piątek do 15.00, a także w soboty w terminach zjazdów studiów niestacjonarnych. W Bibliotece funkcjonuje czytelnia oraz pokój dla bibliotekarzy (gdzie realizowane są prace wewnętrzne, pełni on także funkcje socjalne).

Dostępna infrastruktura w siedzibie Instytutu odpowiada potrzebom badawczym i dydaktycznym, także w trybie zdalnym, a także zarządzeniom władz Uczelni i przepisom BHP. Warunki pracy i ochrony

przeciwpożarowej są regularnie kontrolowane przez odpowiednią jednostkę Uniwersytetu Wrocławskiego, a stały monitoring prowadzony jest przez administratora budynku. Regulacje uczelniane określają m.in. zasady korzystania z infrastruktury informatycznej oraz bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w systemach informacyjnych, zasad funkcjonowania w sytuacji pandemii SARS-CoV-2.

Studenci i pracownicy mają dostęp do sieci bezprzewodowej Eduroam. Poza godzinami zajęć mogą korzystać z narzędzi, oprogramowania i zasobów informacyjnych dla potrzeb pracy własnej w pomieszczeniach Biblioteki oraz Pracowni Humanistyki Cyfrowej.

Po niedawnym remoncie, Instytut dostępny jest dla osób z niepełnosprawnością ruchu, spełniając podstawowe warunki w tym zakresie, takie jak brak schodów do budynku, winda pozwalająca dostać się na wyższe kondygnacje, czy odpowiednio dostosowana toaleta. Ważna jest również dogodna lokalizacja Biblioteki Instytutu (na parterze, bez barier architektonicznych).

W sytuacji kształcenia zdalnego nauczyciele mieli możliwość prowadzenia zajęć w trybie synchronicznym z pomieszczeń w Instytucie, które zostały w tym celu odpowiednio wyposażone (o czym wspomniano wyżej).

Zasoby Biblioteki podążają za potrzebami badawczymi i dydaktycznymi pracowników i studentów kierunku, w tym obejmują literaturę (lub dostęp do e-zasobów) proponowaną w sylabusach. Placówka funkcjonuje od początku istnienia Instytutu, gromadzi zbiory specjalistyczne z zakresu bibliotekoznawstwa, bibliotekarstwa, bibliografii, książki, informacji naukowej, dokumentacji, czasopiśmiennictwa, wydawnictw informacyjnych, naukoznawstwa, komunikacji społecznej i medialnej i środków masowego przekazu. Większość zapotrzebowania na konkretne publikacje zgłaszana jest przez nauczycieli akademickich, studenci rzadziej korzystają z tej możliwości. Poza księżnicą instytutową pracownicy i studenci mogą korzystać z zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej, placówek wszystkich pozostałych jednostek dydaktycznych Uczelni, a także innych uczelni publicznych we Wrocławiu (dzięki porozumieniu zawartemu przez te podmioty).

Dostępne są zbiory drukowane, które można zamawiać przez system biblioteczny (powiązany z katalogiem), a także zasoby elektroniczne oferowane przez Bibliotekę Uniwersytecką. Osoby z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu mają dostęp do Akademickiej Biblioteki Cyfrowej, korzystają również z odpowiednio adaptowanych materiałów dydaktycznych. W przypadku prowadzenia zajęć online prowadzący i Biblioteka umożliwiają dostęp do potrzebnych materiałów dydaktycznych przez ich oryginalne opracowanie w wersji elektronicznej (np. prezentacje) bądź skanowanie dokumentów źródłowych.

Infrastruktura dostępna w Instytucie odpowiada potrzebom zajęć przygotowujących do zawodu nauczyciela bibliotekarza, tj. możliwe jest korzystanie z narzędzi do prowadzenia dokumentacji bibliotecznej, projektowania i wykorzystania baz danych, projektowania i korzystania z nowoczesnych materiałów dydaktycznych wykorzystywanych w pracy z uczniami. Przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, wyposażenia pomieszczeń oraz sprzętu badawczego, zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych są przeprowadzane zarówno regularnie, zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w Uniwersytecie Wrocławskim, jak i w trybie ciągłym, przez wyznaczonych do tego pracowników. Ocena obejmuje takie kwestie: jak sprawność i aktualność sprzętu i oprogramowania, jego dostosowanie do potrzeb dydaktycznych, zgodność zakresu i aktualności zasobów informacyjnych z potrzebami dydaktycznymi, liczebnością studentów i grup, udziałem osób z niepełnosprawnością.

Pracownicy i studenci zgłaszają potrzeby dotyczące m.in. dostępności i nauki oprogramowania oferowanego w wolnym dostępie, aktualnie wykorzystywanego w praktyce zawodowej, co jest uwzględniane w ofercie dydaktycznej w ramach zajęć opcyjnych. Wszystkie grupy uczestniczą również w procedurach aktualizowania zasobów bibliotecznych, przez zgłaszanie potrzebnych zakupów, ich propozycje są rozpatrywane pozytywnie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego dysponuje salami wykładowymi, konwersatoryjnymi oraz laboratoriami komputerowymi odpowiednimi do potrzeb zajęć prowadzonych na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo. Pomieszczenia są wyposażone odpowiednio do przeznaczenia, tj. w sprzęt multimedialny, rzutniki, projektory, komputery i oprogramowanie dla prowadzących zajęcia, a laboratoria w sprzęt i oprogramowanie niezbędne do realizacji zajęć wymagających pracy ze specjalistycznymi narzędziami.

W trakcie wizytacji potwierdzono, że sprzęt (w aspekcie ilościowym i jakościowym) oraz oprogramowanie odpowiadają potrzebom związanym z osiąganymi efektami uczenia się, są dostępne do pracy własnej dla pracowników i studentów także poza godzinami zajęć w dwóch lokalizacjach.

Uniwersytet Wrocławski umożliwia studentom bezpłatny i bezpieczny dostęp do sieci bezprzewodowej Eduroam.

W związku z realizacją zajęć zdalnych zapewniono wsparcie systemowe, tj. dostęp do odpowiednio wyposażonych pomieszczeń w celu prowadzenia kształcenia synchronicznego online, możliwość skanowania i przesyłania kopii materiałów edukacyjnych, udostępnianie dokumentów przygotowywanych przez wykładowców. Na całej Uczelni wprowadzono ujednolicone narzędzie - platformę pracy zdalnej.

Studenci z niepełnosprawnością mogą bez przeszkód poruszać się po budynku Instytutu i docierać w konkretne miejsca, a także korzystać ze sprzętu komputerowego i badawczego. W budynku funkcjonuje winda, podjazdy, przystosowana toaleta, nie ma barier architektonicznych w dostępie do Biblioteki.

Zasoby biblioteczne odpowiadają potrzebom kształcenia kierunkowego, obejmują stale aktualizowany zbiór piśmiennictwa specjalistycznego z zakres bibliologii i informatologii oraz dyscyplin pokrewnych, poszerzany adekwatnie do potrzeb dydaktycznych zgłaszanych przez pracowników i studentów. Studenci mają również dostęp do e-zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej, w tym piśmiennictwa indeksowanego w bazach naukowych, oraz zbiorów bibliotek innych uczelni publicznych we Wrocławiu.

Uniwersytet Wrocławski prowadzi regularny monitoring zasobów materialnych, infrastruktury i zbiorów bibliotecznych, a stały nadzór należy do wyznaczonych pracowników. Wyniki kontroli są wykorzystywane w planowaniu zmian, zakupów, aktualizacji sprzętu i oprogramowania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek informacja naukowa i bibliotekoznawstwo jest prowadzony przy zaangażowaniu interesariuszy zewnętrznych. Do grona najważniejszych podmiotów, tradycyjnie współpracujących z ocenianym kierunkiem należą biblioteki wyższych uczelni, biblioteki publiczne oraz instytucje kultury. W ostatnich latach Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa zaczął włączać do współpracy również interesariuszy prowadzących działalność w zakresie publikacji cyfrowych oraz wyszukiwania, weryfikowania, agregowania i udostępniania informacji (czyli tzw. infobrokeringu). Na kierunku prowadzenie jest również kształcenie nauczycielskie (przygotowujące do pracy w zawodzie bibliotekarza szkolnego), dlatego istotną grupą interesariuszy są od samego początku szkoły podstawowe (4 podmioty) i ponadpodstawowe (2 podmioty). Profil działalności podmiotów z którymi Jednostka nawiązała współpracę oraz ich liczba jest adekwatna dla zaspokojenia podstawowych potrzeb kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo w zakresie realizacji programu studiów. Należy jednak zauważyć, że współpraca z interesariuszami innymi niż biblioteki instytucje kultury i szkoły, dotyczy w znacznej mierze drugiego kierunku, utworzonego w ostatnich latach przez Jednostkę. W gronie podmiotów, z którymi Jednostka współpracuje głównie w zakresie ocenianego kierunku jest aktualnie tylko jedna firma zajmująca się infobrokeringiem – zważywszy, że na II stopniu studiów uruchomiona została w ramach kierunku specjalność infobrokering, stała współpraca z jedną firmą w tym zakresie będzie niewystarczająca w dłuższej perspektywie czasowej. Rekomenduje się, aby grono podmiotów zaangażowanych w funkcjonowanie kierunku było nadal systematycznie poszerzane, zgodnie z ewoluującą koncepcją kształcenia.

Przy Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego funkcjonuje instytucjonalna forma włączenia interesariuszy zewnętrznych w postaci Rady Interesariuszy Zewnętrznych. W składzie tego organu kolegialnego zasiadają przedstawiciele trzech interesariuszy zewnętrznych ocenianego kierunku. Wpływ Rady na funkcjonowanie kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo jest ograniczony, rola interesariuszy kierunku w Radzie ograniczała się jedynie do ogólnego opiniowania programu studiów. Dialog wewnątrz rady nie prowadził jak do tej pory do modyfikacji koncepcji kształcenia lub przeformułowania efektów uczenia się, pomimo, że interesariusze obecni w Radzie deklarowali potrzebę uszczegółowienia efektów uczenia się i ich dopasowania do potrzeb rynku pracy, w szczególności dotyczy to efektów uczenia się dla praktyk studenckich. Rada spełnia jednak istotną rolę dla integracji środowiska interesariuszy związanych z IINiB oraz wymiany opinii dotyczących nowych wyzwań i trendów na rynku pracy. Rekomenduje się jednak, aby Jednostka wzmocniła współpracę z interesariuszami na forum Rady, w szczególności zachęcając interesariuszy do opiniowania nie tylko bieżących programów studiów, ale także wypracowywania zmian dotyczących koncepcji kształcenia i efektów uczenia się.

Większość form współpracy jest realizowana poza instytucjonalnymi ramami Rady Interesariuszy Zewnętrznych, wspólne działania z interesariuszami są podejmowane w następujących innych aspektach:

Realizacja zajęć programowych z udziałem przedstawicieli podmiotów współpracujących z kierunkiem, np.: 1) przedmiot wrocławskie środowisko biblioteczne (na studiach I stopnia), będący cyklem zajęć warsztatowych, na których pracownicy wszystkich najważniejszych bibliotek Wrocławia przedstawiają praktyczne aspekty pracy bibliotekarza; 2) warsztaty dla studiów II stopnia organizowane we współpracy z wydawnictwem GoodBooks Gamifikowanie literatury pięknej, wydarzeń oraz edukacji kulturalnej na smartfonach, czyli jak technologia mobilna w kulturę na zajęciach.

Organizacja wizyt studyjnych dla studentów w placówkach bibliotecznych i instytucjach kultury m. in. W ramach przedmiotu wystawiennictwo (na studiach II stopnia), umożliwienie studentom udziału w projektach i wydarzeniach powiązanych ściśle z kierunkiem studiów – np. odczytach i warsztatach organizowanych w bibliotekach, angażowanie studentów w wolontariat przy organizacji takich wydarzeń.

Wspólne projekty naukowo-badawcze i dydaktyczne m. in: 1) projekt „Badanie potrzeb użytkowników Miejskiej Biblioteki Publicznej”, prowadzony przez pracowników naukowych Jednostki we współpracy z wydawnictwem GoodBooks; 2) opracowanie przez studentów bibliografii dla Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu

Działania na rzecz popularyzacji wiedzy z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa oraz promocji kierunku, w tym: 1) organizacja wspólnych konferencji naukowych i popularnonaukowych, wykładów, warsztatów i seminariów z zakresu bibliologii i informatologii; 2) przygotowanie przez pracowników naukowych Jednostki prezentacji i warsztatów na Dolnośląski Festiwal Nauki; 3) patronat IINiB nad konkursem Szkolny Broker Informacji, organizowanym przez Zespół Szkół Teleinformatycznych we Wrocławiu oraz Mediatekę.

Udział kadry naukowej w zespołach interdyscyplinarnych i radach naukowych licznych instytucji związanych z działalnością biblioteczną, wydawniczą, muzealniczą i kulturalną.

Umożliwienie interesariuszom zewnętrznym bieżącego monitorowania i opiniowania programu i jego realizacji – interesariusze mogą przekazać swoje uwagi i opinie zamieszczając je w dokumentacji praktyk a także kontaktując się kadrą Jednostki w ramach wspólnie realizowanych zajęć dydaktycznych – uwagi interesariuszy zewnętrznych są przekazywane do Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Proces zgłaszania uwag i opinii nie jest jednak sformalizowany, a interesariusze zewnętrzni nie byli w sposób usystematyzowany włączeni w dialog dotyczący aktualizacji koncepcji kształcenia i efektów uczenia się.

W trakcie restrykcji sanitarnych związanych z pandemią COVID-19 współpraca z otoczeniem została ograniczona, ale nie zawieszono jej całkowicie, co więcej w niektórych aspektach udało się ją nawet rozwinąć z wykorzystaniem technik pracy zdalnej – w ten sposób realizowano znaczną część praktyk oraz wspólne konferencje i warsztaty z interesariuszami.

Ważnym aspektem współpracy Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym, są bardzo dobre relacje z absolwentami kierunku. Niemal wszyscy najważniejsi interesariusze zewnętrzni to instytucje, w których absolwenci kierunku znajdują bez problemu zatrudnienie, a wielu z nich pełni funkcje kierownicze, dzięki czemu relacje z instytucjami partnerskimi są stale wzmacniane. W opinii interesariuszy zewnętrznych oceniany kierunek jest bardzo istotny dla spełnienia potrzeb rynku pracy.

Należy odnotować, że Instytut podjął w ostatnich latach współpracę z firmami Nokia i Boldare, w zakresie zapewnienia studentom praktyk i staży obejmujących treści z zakresu publikacji cyfrowych, w tym opracowania dokumentacji i przygotowania treści graficznych. Potencjał tej współpracy nie jest jednak do końca wykorzystany, ponieważ koncepcja kształcenia na kierunku nie była konsekwentnie rozwijana i aktualizowana we współpracy z otoczeniem.

Funkcja koordynacji i rozwoju współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest rozproszona – kluczową rolę w tym zakresie pełni dyrektor IINiB oraz opiekunowie praktyk, a w przypadku niektórych zajęć również i prowadzący je pracownicy naukowo-dydaktyczni. Ewaluacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do ocenianego kierunku jest prowadzona, jednakże nie w sposób usystematyzowany i kompleksowy. Ocena współpracy dotyczącej realizacji praktyk jest dokonywana przez opiekunów praktyk, osobnej oceny dokonują pracownicy naukowo dydaktyczni współpracujący z interesariuszami zewnętrznymi przy realizacji zajęć dydaktycznych, ponadto oceny efektów tej współpracy dokonują również studenci w ramach cyklicznych ankiet ewaluacyjnych. Brak usystematyzowania oraz rozproszenie procesu ewaluacji współpracy sprawia, że przeglądy współpracy są dokonywane w sposób mało efektywny i nie do końca adekwatny do potrzeb kierunku. Wnioski doskonalące, które są formułowane w wyniku ewaluacji, dotyczą w większości bieżących działań. Brak jest analizy dotyczącej długoterminowej strategii rozwoju kierunku w odniesieniu do trendów dotyczących dyscyplin, do jakich jest przyporządkowany i zjawisk na rynku pracy. Rekomenduje się zatem, aby Jednostka wdrożyła stosowne procedury w zakresie regularnej, kompleksowej i usystematyzowanej ewaluacji współpracy z otoczeniem, w tym także podejmowanie analizy strategicznej zrealizowanych działań, potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i perspektyw współpracy, i na tej podstawie, aby Jednostka formułowała wnioski doskonalące.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Liczba interesariuszy zewnętrznych zaangażowanych do współpracy w zakresie prowadzenia ocenianego kierunku jest wystarczająca dla obecnych potrzeb. Dobór podmiotów do współpracy jest właściwy i zapewnia odpowiednie wsparcie realizacji programu. Współpraca Jednostki z otoczeniem ma charakter systematyczny, długofalowy i wielopoziomowy. Zakres i charakter współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami jest zgodny z bieżącymi potrzebami kierunku i jest wystarczający dla zapewnienia rozwoju kierunku i doskonalenia programu studiów. W niektórych aspektach współpracy z interesariuszami zidentyfikowane zostały niedociągnięcia, nie mają one jednak charakteru uchybień, które mogłyby stanowić podstawę do sformułowania zaleceń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo w Uniwersytecie Wrocławskim jest zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Większość działań polega na realizacji programów mobilności, zarówno studentów, jak i pracowników naukowo-dydaktycznych, na pielęgnowaniu kontaktów międzynarodowych kadry Instytutu oraz kół naukowych, na dbaniu o transfer wiedzy – rozwijaniu współpracy konferencyjnej oraz współpracy w zakresie publikowania. Uniwersytet Wrocławski należy do ogólnouniwersyteckiej sieci wymiany studenckiej ISEP (International Student Exchange Program). Studenci Instytutu mogą w związku z tym realizować jednosemestralny wyjazd do uczelni znajdujących się w USA.

Międzynarodowa aktywność studentów realizowana jest głównie poprzez umożliwienie im udziału w programie Erasmus+ oraz mobilności na podstawie umów dwustronnych. Trzeba jednak zauważyć, że mobilność jest niska i nie przekracza 4% w skali ogółu studentów. Stąd rekomenduje się zmianę oferty internacjonalizacji np. poprzez wdrożenie wyjazdów krótkoterminowych oraz umożliwienie mobilności mieszanej (tzw. blended mobility) lub mobilności wirtualnej. Nauczyciele akademicki włączani są w projekty międzynarodowe, korzystają z możliwości wyjazdów zagranicznych, a także wykładowcy z innych uniwersytetów włączani są w proces dydaktyczny na kierunku, dzięki czemu rozwój międzynarodowej aktywności kadry jest realizowany prawidłowo.

Stopień, skala, zakres i zasięg umiędzynarodowienia jest przedmiotem monitoringu przede wszystkim przez jednostki ogólnouniwersyteckie, takie jak Biuro Współpracy Międzynarodowej oraz Prorektora ds. Projektów i Relacji Międzynarodowych. Sporządzane są statystyki mobilności, raportowane do Komisji Europejskiej. Dane dotyczące mobilności przekazywane są także do POLON-u. Studenci po zakończeniu wymiany zobowiązani są wypełnić raporty, przekazywane następnie odpowiednim agendum Komisji Europejskiej.

Jednak wyniki monitoringu nie przełożyły się na wzrost mobilności studentów, co rekomenduje się zmienić.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo w Uniwersytecie Wrocławskim proces umiędzynarodowienia przebiega prawidłowo i jest on zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Internacjonalizacja polega na realizacji programów mobilności, zarówno studentów, jak i pracowników naukowo-dydaktycznych, na pielęgnowaniu kontaktów międzynarodowych kadry Instytutu oraz kół naukowych, na dbaniu o transfer wiedzy – rozwijaniu współpracy konferencyjnej oraz współpracy w zakresie publikowania. Studenci i kadra uczestniczą w programie Erasmus+ oraz korzystają z możliwości wynikających z umów dwustronnych. Pracownicy naukowcy Uczelni brali udział w różnych międzynarodowych projektach, także w czasie pandemii. Prowadzona jest ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia i jej wyniki są implementowane na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo funkcjonuje system wsparcia studentów w procesie uczenia się, rozwoju społecznym, naukowym, a także wejściu na rynek pracy, który zapewniają zarówno Władze Wydziału Filologicznego, jak i pracownicy Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa.

Wsparcie studentów w każdym jego aspekcie prowadzone jest systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy, przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez nich efektów uczenia się i przygotowania ich do wejścia na rynek pracy.

Od pierwszych zajęć otrzymują wsparcie merytoryczne organizacyjne, w tym wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość takich jak platforma internetowa Uczelni czy aplikacja MS Teams, nad czym pieczę sprawuje Centrum kształcenia na odległość. Studenci zapoznawani są z programami studiów, a także sylabusami poszczególnych przedmiotów. Wszystkie niezbędne informacje bądź materiały udostępniane im są na stronach/platformach Uczelni.

Studenci otrzymują wsparcie materialne w następujących formach: stypendium Rektora, które jednocześnie jest motywatorem do osiągania przez nich jak najlepszych wyników w nauce oraz rozwijania działalności naukowej, sportowej bądź artystycznej; stypendium socjalnego (także stypendium socjalnego w zwiększonej wysokości bądź dla osoby z niepełnosprawnością), jak również zapomogi. Szczegółowe kryteria przyznawania tych świadczeń są opisane w Regulaminie.

W następstwie osiągnięcia wybitnych wyników w nauce studentom przysługuje prawo do ubiegania się o Indywidualny Program Studiów, którego zasady przyznawania są jasno określone w Regulaminie Studiów.

Studenci mogą rozwijać swoje umiejętności sportowe przynależąc do wybranej przez siebie sekcji w Akademickim Związku Sportowym, jak również reprezentując Uczelnię w rozgrywkach akademickich, a także przynależąc do uczelnianego chóru.

Na Uczelni w zakresie przedsiębiorczości oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy studentów wspiera Biuro Karier wchodzące w Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej, które co roku organizuje kilkadziesiąt szkoleń i warsztatów o zróżnicowanej tematyce. Ponadto realizuje wiele projektów unijnych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Studenci mają możliwość realizowania studiów według Indywidualnego Planu Studiów bądź mogą starać się o uzyskanie urlopu od zajęć na zasadach określonych w Regulaminie Studiów. Z tej możliwości może skorzystać zarówno studentka w ciąży, jak i student łączący studia z pracą zawodową.

Zespół ds. Obsługi Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością oferuje pomoc studentom z niepełnosprawnościami - narządu ruchu, słuchu, wzroku etc. oraz przewlekle chorym. Owe wsparcie przybiera zróżnicowane formy takie jak wypożyczenie specjalistycznego sprzętu, zorganizowanie pomocy asystenta dla osób z niepełnosprawnością czy wsparcie tłumacza języka migowego. Ponadto Poradnia Psychologiczna oraz Poradnia Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego oferuje studentom wsparcie psychologiczne w sytuacjach dla nich problematycznych i trudnych.

W zakresie mobilności studentów wpiera zarówno Koordynator Programu *Erasmus+* w przypadku wymian zagranicznych, jak i Wydziałowy Koordynator *MOST*, jeśli chodzi o wymiany krajowe.

Na Uczelni działa procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, które studenci mogą bezpośrednio kierować do Władz Wydziału bądź kierownictwu Instytutu.

Na Uczelni są prowadzone działania przeciw dyskryminacji i zachowaniom przemocowym, a także są określone zasady postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, nad czym pieczę sprawuje Rzecznik ds. Równego Traktowania oraz Przeciwdziałania Dyskryminacji oraz Komisja ds. Równego Traktowania. Ponadto na Uczelni funkcjonuje Rzecznik Praw Studenta.

Opiekunowie każdego roku studiów służą studentom swoją pomocą od pierwszych dni na Uczelni. Pozostając z nimi w stałym kontakcie, rozwiązują ich bieżące problemy oraz wspierają ich w zaklimatyzowaniu się w Uczelni i wdrożenia w cykl kształcenia.

Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów podczas wyznaczonych przez siebie dyżurów, a także po zajęciach czy za pośrednictwem poczty elektronicznej, w systemie USOS, bądź platformy MS Teams. Każdy może skorzystać oferowanej przez nich pomocy. Dodatkowym wsparciem ze strony nauczycieli akademickich otoczeni są studenci ostatniego roku studiów, którzy zobowiązani są napisać pracę dyplomową. W tym celu odbywają cykliczne spotkania ze swoimi opiekunami prac dyplomowych, pozostając z nimi w stałym kontakcie elektronicznym. Ponadto w zakresie praktyk zawodowych pomoc studentom oferuje Koordynator Praktyk.

Uczelnia zapewnia wsparcie oraz możliwości rozwoju studentom wybitnym, którzy zachęceni są do angażowania się w prace kół naukowych funkcjonujących na Uczelni. Przy Instytucie funkcjonuje Koło Naukowe Bibliotekoznawców, w ramach którego studenci kierunku organizują bądź współorganizują konferencje naukowe, a także wspierają pracowników Instytutu w badaniach naukowych.

Pracownicy właściwych komórek administracji, między innymi z Działu Nauczania, Działu Spraw Studenckich czy Dziekanatu Wydziału świadczą kompleksową pomoc studentom w procedowaniu kwestii formalnych związanych z organizacją studiów. Ponadto Pracownia Humanistyki Cyfrowej wspiera działalność naukową studentów.

Studenci zasiadają w gremiach kolegialnych, dzięki czemu aktywnie uczestniczą w pracach nad nowelizacjami aktów prawnych obowiązujących na Uczelni.

Uczelnia zapewnia przedstawicielom Samorządu Studentów wsparcie w ich działalności zarówno w zakresie materialnym, jak i niematerialnym.

Uczelnia prowadzi ewaluację systemu wsparcia studentów w każdym jego aspekcie, wykorzystując do tego przede wszystkim anonimowe ankiety, których wyniki są cyklicznie monitorowane. Jeśli studenci zgłaszają jakieś uwagi, podejmowane są działania naprawcze.

System opieki w zakresie dydaktycznym, naukowym i materialnym ocenia się jako prawidłowy, a wsparcie ze strony Wydziału i Instytutu w procesie uczenia się jest adekwatne do potrzeb studentów, które jest stale monitorowane i doskonalone.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/kryterium spełnione częściowo/kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci mają zapewnione wsparcie zarówno w kwestii dydaktycznej, materialnej, jak i naukowej w procesie uczenia się. Co najważniejsze, jest ono prowadzone systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Wsparcie jest dostosowane zarówno do studentów aktywnych naukowo, angażujących się społecznie, a także z niepełnosprawnościami, którzy mają zapewnioną kompleksową pomoc. Każdy z nich może skorzystać ze wsparcia psychologicznego. Nauczyciele akademicy, jak i pracownicy administracyjni również służą im swoją pomocą w zdobywaniu efektów uczenia się. Wsparcie studentów we wszystkich wyżej wymienionych aspektach jest stale monitorowane, a przede wszystkim modyfikowane i udoskonalane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnościami. Akty normatywne zamieszczone są w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Wrocławskiego. Ponadto informacje publikowane są na stronach internetowych Uczelni oraz podstronach Wydziału Filologicznego oraz Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa. Serwis internetowy Uczelni posiada podstawowe funkcjonalności związane ze zwiększeniem dostępności do treści cyfrowych dla szerszego grona odbiorców, oferując możliwość wyświetlania zawartości w wersji kontrastowej oraz dając możliwość regulowania wielkości czcionki. Uczelnia zapewnia dostęp do dwóch wersji językowych serwisu

internetowego – w języku angielskim oraz niemieckim, a także podstawowe informacje adresowane do uchodźców i migrantów z Ukrainy.

Informacja o studiach obejmuje wszystkie konieczne elementy adresowane do kandydatów i interesariuszy zewnętrznych, w tym absolwentów. Informacje dla kandydatów na studia są upubliczniane w obrębie serwisów internetowych uczelni. Kierują do nich zakładki w poziomym menu na stronie głównej uczelni. Jest to odnośnik w dolnym menu poziomym „Kandydaci”, gdzie osoby zainteresowane otrzymują m.in. dostęp do aktualności, serwisu rekrutacyjnego, aktualnego informatora o studiach oraz do vademecum kandydata. Informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, na bieżąco aktualizowanych harmonogramów, programów studiów, efektów uczenia się czy regulaminu studiów, studenci znajdują na stronie internetowej Instytutu w dwupoziomowym rozwijanym menu w zakładce Studia. Każda kategoria, istotna z punktu widzenia procesu nauczania, ale przede wszystkim osoby studiującej, została wyodrębniona. Kolejnym sposobem publicznego dostępu do informacji o procesie nauczania, organizacji studiów, efektach uczenia, warunkach studiowania jest informacja przekazywana bezpośrednio

Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest na bieżąco i w trybie ciągłym dokonywane są korekty zawartości strony internetowej Instytutu. Analiza i ocena jakości publicznego dostępu do informacji dokonywana jest przez dyrekcję Instytutu, która odpowiada za jakość merytoryczną informacji, oraz pracowników administracyjnych, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. W wyniku monitoringu wprowadzono modernizację strony internetowej, która realizowana była w formie projektu zorganizowanego wraz ze studentami.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo w Uniwersytecie Wrocławskim informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Zgodnie z obowiązującymi przepisami informacje umieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej, a także na stronach internetowych Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydziału Filologicznego oraz Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa. Relewantne informacje są dostępne dla kandydatów, studentów i innych kategorii interesariuszy. Dostępność i aktualność informacji są badane regularnie, a wyniki przeprowadzonej oceny wykorzystywane są do doskonalenia procedur upowszechniania informacji, czego przejawem jest modernizacja strony internetowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Bezpośredni nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem informacja naukowa i bibliotekoznawstwo sprawuje dyrekcja Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa (w tym szczególnie zastępca dyrektora ds. Dydaktycznych), a następnie kolejno władze dziekańskie Wydziału Filologicznego oraz władze rektorskie. Zakres ich odpowiedzialności oraz kompetencje określone są w Statucie Uniwersytetu Wrocławskiego oraz odpowiednich regulacjach wewnętrznych. Za realizację polityki jakościowej odpowiadają zespoły odpowiedzialne za nadzorowanie, ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia na poziomie Wydziału i Instytutu.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia m.in. opiniuje nowe programy studiów oraz zmiany w programach już realizowanych, formułuje zalecenia dotyczące działań na rzecz doskonalenia programów studiów oraz podnoszenia jakości kształcenia. Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia m.in. weryfikuje osiągnięcie efektów uczenia się na kierunkach realizowanych na Wydziale, sposób ich realizacji, zgodność z potrzebami rynku pracy, przebieg procesów monitorowania jakości kształcenia. Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia odpowiada za realizację systemu zapewniania jakości kształcenia na studiach prowadzonych w tej jednostce.

Na szczeblu uczelnianym podstawą polityki jakościowej jest Uchwała nr 20/2021 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego w sprawie funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, Zarządzenie nr 11/2018 Rektora UWr w sprawie określenia szczegółowych zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz zespołów ds. jakości kształcenia i ds. oceny jakości kształcenia, Zarządzenie Rektora UWr w sprawie zasad projektowania i dokumentowania programów studiów, harmonogram zatwierdzania nowych kierunków, specjalności i specjalizacji UWr.

Regulacje wydziałowe obejmują m.in. Wewnętrzny system zapewniania jakości procesu kształcenia, Procedury systemu zapewniania jakości, Procedurę opiniowania nowych programów studiów oraz proponowanych zmian w programach studiów, Zasady dokumentacji i weryfikacji efektów kształcenia. Powyższe dokumenty określają kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia, także dla kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo.

Działania dotyczące programu studiów, jego zatwierdzanie, zmiany bądź wycofanie, dokonywane są w oparciu o obowiązujące procedury, wskazujące kolejne podmioty w nich uczestniczące. Na Wydziale Filologicznym jest to kolegium dziekańskie, Rada Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Senacka Komisja Nauczania. Korekty w sylabusach, nieobjęte zmianami programowymi, wymagają opinii Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz zatwierdzenia przez Radę Instytutu.

Podział odpowiedzialności i zadań związanych z realizacją polityki jakości w odniesieniu do kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo jest poprawny, uporządkowany hierarchicznie, a przyjęte regulacje obejmują wszystkie aspekty systemu zapewniania jakości kształcenia.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, a informacja na ich temat jest dostępna na stronie Uniwersytetu Wrocławskiego.

Monitoring programu studiów jest realizowany w sposób ciągły. Opiera się na raportach z realizacji efektów uczenia się od osób prowadzących zajęcia, hospitacjach oraz ankietach studenckich, atakże na wydziałowej procedurze opisującej zasady dokumentacji i weryfikacji efektów kształcenia. Jak wykazują dokumenty (m.in. formularze ankiet, arkusze hospitacji), pozwalają one uzyskać ocenę dotyczącą treści programowych, metod kształcenia, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, także w odniesieniu do praktyk zawodowych. Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia regularnie przeprowadza też ocenę efektów uczenia się, systemu ECTS, wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się (na podstawie analizy danych o zaliczeniach semestru/roku, w tym prac etapowych), prawidłowości przeprowadzania i efektów procesu dyplomowania. Wnioski z prowadzonych ocen są zbierane przez Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia i udostępniane pracownikom, jako rekomendacje dotyczące utrzymania lub poprawy jakości kształcenia.

Monitoring losów zawodowych absolwentów prowadzony jest w oparciu o dostępne narzędzia, tj. ogólnopolski system ELA (dane z ZUS i od pracodawców), dane z Uniwersytetu Wrocławskiego, dane pozyskiwane w drodze ankietyzacji absolwentów, po uprzednim uzyskaniu ich zgody na kontakt i udział w badaniu. To ostatnie narzędzie wprowadzono w roku akademickim 2020/2021, w pierwszej edycji badania stopa zwrotu była bardzo niska.

Przedstawione narzędzia i procedury pozwalają na systematyczną ocenę programu studiów, pozyskanie miarodajnych i wiarygodnych danych i informacji. Zaprojektowane narzędzia i procedury wydają się trafnie dobrane do potrzeb systemu zapewniania jakości. Potwierdzają to np. Zalecenia prodziekana ds. jakości kształcenia wynikające z weryfikacji jakości dydaktyki przeprowadzonej w roku 2020, w których - w odniesieniu do konstruowania lub modyfikowania programów studiów, uwzględniono wskazówkę dotyczącą m.in. właściwego przypisania kierunków/przedmiotów do dyscyplin naukowych oraz reprezentowania przez prowadzących dyscyplin przypisanych do przedmiotów. Tym niemniej, efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo pozostają zbyt ogólne (zob. kryterium 1), a niewielka grupa prowadzących nie posiada kwalifikacji do prowadzenia zajęć (zob. kryterium 4). Trzeba więc stwierdzić, że istnieje procedura monitorowania i oceny jakości kształcenia oraz przekazywania informacji zwrotnej, brakuje natomiast elementu weryfikacji wdrożenia zaleceń wynikających z tej oceny.

W systematycznej ocenie programów studiów uczestniczą nauczyciele akademicki i studenci – przez opisane wyżej narzędzia i procedury. W skład Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz jeden doktorant, na Wydziale - także dwoje studentów. Oznacza to, że środowisko studenckie nie ma swojego przedstawiciela w strukturach jakościowych na poziomie najniższym, instytutowym.

W wykazanych dokumentach, a także na podstawie rozmów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego trzeba stwierdzić, że analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami tegoż otoczenia jest przeprowadzana częściowo. Interesariusze zewnętrzni konsultowani są w sprawach takich, jak tworzenie nowego programu (specjalizacji) studiów bądź jego modyfikacji i jest to współpraca sformalizowana (ujęta w procedurach). Natomiast ich udział w bieżącej ocenie realizacji programu odbywa się w sposób niesformalizowany, co wymaga usystematyzowania.

Efektom przeprowadzanej weryfikacji jakości kształcenia są zalecenia do wdrożenia w kolejnym semestrze lub roku akademickim, dotyczące np. procedury dyplomowania, ankietyzacji, weryfikacji efektów uczenia się, konstruowania lub modyfikowania programów studiów. W zaleceniach takich

z grudnia 2020 wskazano również potrzebę właściwego przypisania kierunków/przedmiotów do dyscyplin naukowych, co jednak nie zostało uwzględnione w programach studiów I i II stopnia na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo (100% nauki o komunikacji społecznej i mediach, podczas gdy efekty uczenia się dla kierunku wymagają uwzględnienia także innych dyscyplin). Od semestru letniego 2019/2020 prowadzony jest na Wydziale monitoring zdalnej realizacji kształcenia.

Zewnętrzna ocena jakości kształcenia kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo została przeprowadzona przez Państwową Komisję Akredytacyjną w roku 2007 (ocena wyróżniająca). Ocena instytucjonalna Polskiej Komisji Akredytacyjnej na Wydziale Filologicznym miała miejsce w roku 2015. Wydział Filologiczny otrzymał ocenę pozytywną, w uchwale zwrócono uwagę na stworzenie spójnej struktury i systemu zapewniania jakości kształcenia, wdrożenie procedur i regulacji. System jako taki funkcjonuje nadal i stanowi dobrą podstawę działania, zwłaszcza w zakresie projektowania i modyfikacji programów kształcenia oraz bieżącego monitorowania realizacji programu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Jakość kształcenia na kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo podlega kontroli i ocenie dokonywanej przez powołane do tego gremia na poziomie Instytutu i Wydziału. W zespole instytutowym brakuje jednak przedstawiciela studentów (są oni reprezentowani w obu zespołach wydziałowych).

Podstawą polityki jakości kształcenia są: uczelniany system, regulacje i procedury wdrożone odpowiednio na poziomie uczelni, wydziału i instytutu. W oparciu o nie prowadzony jest stały monitoring, pozwalający na pozyskiwanie wiarygodnych danych dotyczących realizacji programu studiów, w szczególności osiągania efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych zajęć, grup zajęć i całego toku studiów. Dane gromadzone są drogą ankiet studenckich, hospitacji, raportów osób prowadzących zajęcia, pozyskiwane z dokumentacji toku studiów. Istnieje więc system i procedury skutecznie regulujące projektowanie nowych programów kształcenia lub wprowadzanie zmian w istniejących, a także zbieranie informacji o realizacji kształcenia. System ten został oceniony pozytywnie w ocenie instytucjonalnej PKA z roku 2015 i funkcjonuje nadal.

Pozyskiwane informacje są opracowywane przez odpowiednie gremia, a więc podlegają pewnej refleksji. Wnioski płynące z procesu monitoringu jakości kształcenia są w postaci zaleceń przekazywane do wiadomości nauczycieli akademickich. Jednak analiza funkcjonowania procedur zapewniania jakości nie wykazała skuteczności weryfikacji wdrożenia wcześniej sformułowanych wytycznych. W systemie jakości kształcenia brak więc mechanizmu wspierającego nie tylko monitoring, ale podnoszenie jakości kształcenia, poprzez wprowadzanie koniecznych zmian.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Zaleca się wprowadzenie właściwych procedur monitorujących i zapewniających:

1. włączenie przedstawicieli studentów w prace Instytutowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia;
2. wdrażanie zaleceń i rekomendacji formułowanych na podstawie wyników przeprowadzanych cyklicznie ocen jakości kształcenia.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-